

škem nemški. — Bi se li ne dala ta in še mnogo drugih lepih in praktičnih uredb, ki so se na Moravskem obnesle, uvesti tudi na Štajerskem, Goriškem, v Istri?

* **Vprašanje o jugoslovanskem ministru.** Iz Prage javljajo: Nasproti izjavi posl. dr. Šusteršiča, češ, da je vest o imenovanju jugoslovanskega ministra rojaka le izmišljotina, izjavlja glasilo dr. Kramarja, da ta vest ni brez podlage, marveč da so se v resnici vršila pogajanja ter da je uresničenje tega načrta odvisno od položaja ob otvoritvi parlamenta. — Šusteršiča menda le jezi, ker on ne pride v pošte.

* **Samostojna evangelijska cerkev na Hrvaškem.** V Novi Pazovi so zastopniki evangelijske cerkve na Hrvaškem sklenili, da se odcepijo od Ogrske in ustanove samostojno evangelijsko cerkev na Hrvaškem. Tej cerkvi se pridružijo tudi protestanti na Srbskem.

* **Proti nemškim šolam** je pričel češki narodni svet akcijo. Vpliva na češke družine z odločnostjo, naj v Pragi svojih otrok ne pošiljajo v nemške šole. Tako hočejo prisiliti, da oblasti preskrbe dosti čeških šol, in da se dokaže, kako malo je Nemcev v mestu.

* **Justična reforma v Macedoniji** je nujno potrebna. Po načrtu Avstrije in Rusije se ima ustanoviti v Solunu kasačijska sodnija pod evropsko kontrolo. Reforma zahteva obnovitev volitev mirovnih sodnikov, to je, da obtoženci pridejo pred sodnike izišle iz srede ljudstva itd. Turčija se bo seveda protivila vsakim reformam.

* **Proti svobodni misli v Avstriji.** „Pravo lidu“ je priobčilo dekret deželnega šolskega sveta češkega, ki je naslovljen na vse okrajne šolske svete, v katerem jih poziva, naj mu poročajo o vseh manifestacijah, ki se prirede na Češkem o priliki mednarodnega kongresa „Svobodne misli“, ki se je preteklo dni vršil v Pragi. Dekret je podpisal sam namestnik Čoudenhove. Zaraditega vlože socialisti v državni zbornici interpelacijo, v kateri bodo poudarjali, da so ta dekret navdihnili visoki prelati, ki si žele omejiti svobode protiklerikalnega časnikarstva.

* **Poljski socialni demokrati** so zborovali v Levovu. Zastopane so bile vse okrajne organizacije vse Galicije. Glavna točka zborovanja je bil razgovor o splošni, enaki, direktni in tajni volilni pravici za deželne zборе. Po daljši debati je bila soglasno sklenjena resolucija, v kateri se vse okrajne organizacije pozivljajo, naj začno odločno akcijo za končno priporočitev splošne volilne pravice za deželne zборе. Ako bi se ne dovolila taka volilna pravica, se delavei ne bodo zadovoljili le z demonstracijami in protestnimi shodi, temveč bodo v skrajni sili pričeli splošni štrajk.

Vestnik.

Načelnik Slovenske Ljudske Stranke, dr. Šusteršič. V „Slov. Narodu“ čitamo: „V Biskajskem zalivu, pod Pirenejami, prav blizu španske meje leži morsko kopališče svetovne slave — Biarritz. To je kopališče, kje je francoska cesarica Evgenija preživljala navadno poletni čas, kjer prebiva vsako poletje bivša srbska kraljica Natalija, kjer sta se zaročila sedanji španski kralj in kraljica, kjer je angleški kralj Edvard kot prestolonaslednik preživel vesele dni. To je kopališče za kralje, za vojvode, za angleške lorde, španske grande, ruske kneze in ameriške milijardarje. To je kopališče, kjer zapravi človek v treh tednih, če „skromno“ živi, dosti več nego more v Ljubljani zaslužiti najboljši trgovec v vsem letu. V tem kopališču se mudi naš dični dr. Ivan Šusteršič. Prebil je več tednov v Parizu, potoval po celi Franciji in zdaj se koplje v mehkih valovih Atlantskega oceana v Biarritzu med kralji vojvodi in knezi. Na čigave stroške — to je vprašanje, ki se vsili človeku najprej. Advokatura, ki jo izvršuje dr. Šusteršič, mu toliko ne nese. To je čisto gotovo. Dohodki odvetniške pisarne bi dr. Šusteršiču komaj dovolili iti za par tednov v Gradež, v Porto Rose, ali v Kraljevicu, ne pa v Pariz in celo v Biarritz. Ali mu ta izlet plača ljudska posojilnica? — Po Ljubljani govore, da se dr. Šusteršič z vso rodovino preseli na Dunaj. Za S. L. S. je storil že dovolj, sedaj mora nekoliko misliti — nase.

Slomškarjem v bodrilo: V letošnji sezoni se je plazil po Savinjskih plan. ekscalenca in spe, Luegerjev oproda G z Dunaja. Ob tej priliki se je oglasil v Lučah ter se tam v neki črni družbi tako-le izrazil o našem stanu: „Die Lehrerschaft ist eine Bagage, aber wir müssen mit ihr rechnen.“

Iz „Učiteljske tiskarne“. Pri izvrševanju naročil šolskih tiskovin se nam jako olajša delo, ako cenjena šolska vodstva naročajo pravilno. Navedi je natančno število leg, oziroma pol ali komadov, naslovnih ali vložnih pol. Navede naj se, ali naj se tiskovina brošira ali trdo veže. — Vsakdo naj si napravi prepis naročila, da ve, kaj je naročil. — Vsa „Šolska naznanila“ se morajo tiskati letos s starim besedilom na orlov papir; stara „Šolska naznanila“ so neveljavna. — Poštne tiskovine za šolsko uporabo se razpošiljajo le po 100 komadov in uradne kuverte ne manj nego 100. — Pri naročitvi „Učnih načrtov“ naj se navede, za katero kategorijo se žele. — Ročni zapisniki za šol. leto 1907/08 se začne razpošiljati prve dni prihodnjega tedna. „Šolska naznanila“ in „Izpustnice“ pa v začetku oktobra. — Ker je gosp. Dragotin Hribar opustil zalogo šolskih tiskovin, je kupila naša tiskarna od njega nekaj tiskovin, da nima gosp. Hribar škode. Naj nikogar torej ne moti njegova trdka na nekaterih poslanih tiskovinah.

Ročni zapisnik je dotiskan in se začne razpošiljati prihodnji teden.

Na višji mestni realki v Idriji se začne šolsko leto 1907/08 dne 17. septembra. Učenci, ki žele nanovo vstopiti v I. razred, naj se oglase 15., vsi drugi pa 16. septembra pri ravnateljstvu. V pripravljalni razred se sprejemajo učenci tudi 16. septembra.

Proti nemškemu šolstvu na slovenskem Štajerskem! Največja nevarnost preti slovenskemu življu na Štajerskem po nemških ljudskih šolah, ki se ustanovljajo kar zaporedoma sredi med slovenskim prebivalstvom. Liki gobe čez noč rastejo na Spod. Štajerju ponemčevalnice. Nemški „Schulverein“ tozadevno dela z uprav elementarno silo. Treba le par našim „Nemcem“ temu društvu kar namigniti, pa le-to že z darežljivo roko razsiplje denar v ponemčevalne namene. Glej v tem oziru v novejem času: Gabrje pri Celju, Bistrico, Hrastnik! — Če pomislimo, kako naše preprosto, še nezavedno ljudstvo po nemščini kar kopri in da nasprotniki naši skrbno gledajo na to, da kolikortoliko deco, ki pohaja nemške šole, z vsem potrebnim oskrbe, celo z obleko: potem je pač evidentno, da se iznarodovanje pri nas lahko in hitro vrši, to pa tembolj, ker se v paralizovanju tega žalostnega dejstva od naše strani skoraj ničesar ne stori. — Sedaj, ko nas ob veselem preobratu, ki se je izvršil pri naši Ciril-Metodovi družbi, navdaja najboljšo upanje, da bo ta družba posvetila tudi našim v narodnem oziru jako nevarno izpostavljenim krajem na Spodnjem Štajerskem večjo pozornost nego doslej, se bodo morale pač podružnice Ciril-Metodove poprijeti čilega in vztrajnega dela ter neumorno pričeti resno agitacijo v pridobivanje denarnih sredstev; zakaj le z gmotno dobro podprtim delom bomo zmogli kaj uspešnega doseči napram denarno jakemu protivniku! — S tem, da ustanovimo kje kak otroški vrtec ali pa da podpremo šolske sestre pri njih pred vsem — nabožnem delu, ne rešimo našega rodu narodne smrti... Vsak resničen narodnjak stori torej svojo dolžnost ter otmi, kar se še oteti da! Sveto služimo sveti domovini!

Branirod.

Slovenskim učiteljicam! Pregovor pravi: Kdor malega ne časti, velikega vreden ni. Tudi narod, ki je v majhnih rečeh majhen, ne bo napredoval. Velika je nebržnost malega slovenskega naroda. — Slovenske učiteljice do sedaj niso imele slovenskih vzorcev za zaznamovanje. Priredila sem „Slovensko abecedo za žen. r. dela.“ Splošna sodba je, da je bilo to potrebno. Časopisi so knjižico priporočali, tudi kritika je ugodna. Vendar pa ni tistega zanimanja, kot sem ga pričakovala. Res se je prodalo 600 knjižic, toda večina je šla na Štajersko in Primorsko. Iz tržaške okolice mi je pisala mlada Slovenka: „Prosim pošljite mi „Slovensko abecedo...“ Objubljam Vam, da ne bom več rabila tujih vzorcev.“ — Res, človek bi kar objel tako navdušeno Slovenko! Kaj pa po nekod na Kranjskem? Učiteljici v Š... sta govorili: Knjižice slovenskih ne bova rabili! Hm. Iz Berlina pač? Res, majhni ljudje! — Med one, ki

razumejo rek: „Zrno do zrna itd.“ in ki so tudi v malih rečeh veliki, naj omenim prerano umrlega nadučitelja g. Vek. Strmška na Štajerskem. Dvakrat je naročil knjižice. Dne 16. julija 1907. je pisal: „Prosim, pošljite še 10 knjižic Vaše „Abecede“, ki tukaj jako ugaja.“ — Slava takemu možu, ki ceni in podpira tudi majhno narodno šolsko podjetje! — Gospici učiteljici J. M. lepa hvala za prijazno oceno v „Učit. Tov.“ št. 29. t. l. Na opazko glede monogramov pa sem mnenja, da monogrami ne spadajo v navadne ljudske šole, marveč v meščanske in višje dekliške šole. Ako bi tudi bilo nekaj monogramov v knjižici, bi le malokomu koristili. Za vse monograme pa bi bila knjiga že obširna in — draga. Za tako knjigo še niso ugodna tla. 20 vinarjev pa že lahko prinese za „Slovensko abecedo“ vsaka učenka. — Rada bi poslala „vzorec“ na vsako šolo, toda to ni podjetje, ki nese stotake in bi lahko riskirala en stotak ali dva za reklamo. Z nakaznico se pošlje d. nar. (manjše zneske tudi lahko v znamkah), pa pošljem takej poljubno število, tudi en komad, poštne ne prosto. Pri večjem številu še tudi kak komad navržem. Priporočam se gg. učiteljicam in gg. voditeljcem, da sedaj pri začetku šolskega leta knjižice pravočasno naroče. Opomnim še, da nekateri pišejo v Pirniče. Tam res poučujem žen roč. dela, toda bivam v Preski. Popolno zadostuje naslov: Milena Kiferle, Medvode. (Kranjsko).

Obžalovanja vredni učitelj. Ljubljanečan piše: Pretekli teden sem napravil par izletov v okolico in sem si pri tej priliki ogledal razne zanimivosti. Posebno pozornost sem obrnil šolam, o katerih sem čul, da so v ljubljanski okolici jako zanemarjene. V Rudniku sem občudoval prekrasno šolsko „palačo“. Nisem sicer znan s tamkajšnjim učiteljem, vendar ga zavidam, da stanuje v tako lepi hiši in kakor sem zvedel od vaščanov, je še bolj zavidanja vreden, ker mu kar v hiši rastejo gobe iz tal, ko jih moramo v Ljubljani drago plačevati. Srečal sem tudi rudniškega župnika, ki ima največ zaslug, da imajo v Rudniku tako šolsko palačo. On namreč z rekurzi zadržuje zidanje nove šole. Neki kmet je rekel: Naš gaspud znajo! Mislim sem pri tem: Kaj vendar tako skrbi te blagoslovljene celibatarje, da imajo pri šolah toliko nepotrebnega dela in skrbi, saj vendar nimajo otrok, da bi jih pošiljali v šolo, davkov pa tudi ne plačujejo. — Končno sem prišel do spoznanja, da so iz ljubezni do učiteljev in izobrazbe tako naklonjeni šolam. To mora vedeti tudi slavna Slomškarija. Bil sem na Dobrovi, kjer sem tudi videl šolo, ki je podobna srednjeveški mežnariji, ne pa dvorazredni šoli. Prav tako je tudi v Sostrem, kjer imajo po več hišah raztresene razrede, šola sama je pa taka, kakor zadolženega kmeta bajta. Tudi v Sori pri Medvodah sem si ogledal šolo, ki jo ravno popravljajo. Podjetnik mi je pokazal kako duhovito popravljajo to poslopje. Cevi stranišč so speljane skozi kuhinjo. V stanovanju učitelja so trojne vrste oken, ki so že napol razpadla. Tako tudi pod v sobah. Vendar ostane vse pri starem. Trhel in izhojen pod je že dober za učitelja. Ko sem pripovedoval v Ljubljani v družbi prijateljev o teh šolah, mi niso verjeli, ker v Ljubljani skrbijo za šolstvo. V resnici pa je to škandal, da vlada take razmere. Pripominjam, da sem povsod videl velikanska župnišča, ki so opremljena z vsemi mogočimi razkošnostmi. Šole in župnišča zidajo občinarji. Vendar se vidi, da imajo nadzorovalne oblasti več ljubezni do župnišč kakor do šol. Čemu puste zidati taka župnišča za enega človeka s kuharico? Na Dobrovi ima župnik več sob kakor prstov na rokah, učitelj pa menda borni dve sobici. Koga zadene krivda? Šolske oblasti, ki tako mačehovsko skrbijo za šole. Čudno se nam tudi zdi, kaj vendar morajo reči izvedenci, n. pr. inženirji in zdravniki. Kje morejo odobriti tako popraviljanje kakor je v Sori, in taka poslopja, v katerih gobe rastejo. Učitelji že tako nimajo nič dobrega na deželi, navsezadnje morajo pa še poučevati v takih nezdravih poslopjih, kar je kvarno tudi za mladino, in prebivati v napol razpadlih sobah. Ogledati si hočemo še drugod šole in poročati o tej mizeriji na Kranjskem.

Novo šolo, in sicer enorazrednico, zgrade v Zagorju v političnem okraju litij-skem.

Proklete grablje! Zakaj vzdržuje „Družba sv. Cirila in Metoda“ na nunskem učiteljišču v Mariboru dvorazredno slovensko vadnico! Ako hočejo nune vzgojevati slovenske učiteljice, morajo itak imeti slovensko šolo. Zakaj si pa nemško sedemrazrednico

same vzdržujejo? Namesto slovenske dekliške vadnice deško ljudsko šolo v delavski del Maribora! Tako je govoril pred leti na občnem zboru podružnice „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Mariboru, na veliko jezo dr. Medveda — dr. Vrstovšek. A danes — ta sladki objem!

Vodstvo „Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ je sklenilo v svoji seji dne 28. velikega srpana sledečo okrožnico vsem podružnicam: Slavno podružnično vodstvo! Vodstvo „Družbe sv. Cirila in Metoda“, danes prvič po letošnji veliki skupščini zbrano k seji, smatra za svojo dolžnost, da ob tej priliki pozdravi cenjene sodelavke-podružnice in jih kliče ter bodri k energičnemu sodelovanju. Ker je bila narodnost slovenske mladine v nevarnosti, so Slovenci ustanovili našo „Družbo“. Izza ustanovitve pa sta zrastle moč in delavnost narodnih nasprotnikov, in če kdaj, je danes nevarnost za našo narodnost še večja. Narodna ideja je ustanovnica, je zvezda-vodnica naši „Družbi“ in bodi ona trajna, trdna vez, ki druži v njeno organizacijo vse, kar res čuti in misli slovensko. „Družba sv. Cirila in Metoda“ je vseslovenska narodna organizacija, ki mora stati visoko nad dnevno-političnim strankarskim bojem. Brez strankarstva in provincijalizma družiti narodne sile v boj za obrambo slovenske narodnosti — te vodilne misli se hoče držati vodstvo — in te naj se skrbno drže tudi vse podružnice. Izrečno bodi na tem mestu konstatirano, da ni vodstvo za dopolnilno volitev na zadnji skupščini postavilo nobenih kandidatov, da je prepustilo, kakor druga leta, tudi letos odločitev le opravičenim volilem. Napadi na vodstvo in posamezne njegove člane, izrečno tudi napadi na g. blagajnika, so tedaj brez stvarne podlage. Vodstvo se hoče z vsemi možnimi posvetiti delu, da bo mogla „Družba sv. Cirila in Metoda“ na podlagi svojih pravil vršiti svojo veliko nalogo kar najuspešneje: pronoviti in pomnožiti hoče svojo organizacijo, poiskati novih virov za dohodke, okrepčati vse svoje gospodarstvo in ustanoviti novih dobrih narodnih šol, ki bodo odgovarjale perečim potrebam Slovencev na jezikovni meji. Spoštovano podružnično vodstvo! Podružnice so naše sodelavke, ki tvorijo notranjo silo „Družbe“, one naj zbirajo, one pa bodo po vodstvu poklicane tudi k neposrednemu narodnemu delu. Osrednje vodstvo se zanaša na Vašo pomoč in Vaše zaupanje. — V Ljubljani, dne 28. velikega srpana 1907. — Andr. Senekovič s. r., prvomestnik. Luka Svetec s. r., prvomestnikov namestnik.

Poročilo o 185. vodstveni seji „Družbe sv. Cirila in Metoda“, ki se je vršila dne 28. vel. srpana 1907 pop. v „Narodnem domu“ v Ljubljani. — Prisotni: prvomestnik Senekovič, odborniki: dr. Bleiweis, Črnagoj, Hudovernik, dr. Merhar, dr. Novak, Pahernik, Svetec, dr. Svetina, Vrhovnik, dr. Žerjav in nadzornik dr. Ravnihar. — Po pozdravu se vrši konstitucija vodstva v smislu § 18. družbenih pravil ter se izvolijo: prvomestnikom Svetec, zapisničarjem dr. Ivan Svetina, blagajnikom Hudovernik; dalje v ožji odbor: za tekoča opravila: Senekovič, Svetec, dr. Svetina, Hudovernik, Vrhovnik in dr. Žerjav; v šolski odsek: dr. Bleiweis, Črnagoj, dr. Svetina, Vrhovnik in dr. Žerjav; v gospodarski odsek: dr. Bleiweis, Hudovernik, dr. Novak, Vrhovnik in dr. Žerjav. — Vse volitve so se vršile z vs klikom in soglasno! Po razpravi o tržaškem šolstvu sklene vodstvo, da se dovoli na petrazredni deški ljudski šoli pri sv. Jakobu v Trstu vzporednica prvemu razredu, v sredini mesta pa se otvori nova družbina deška in dekliška šola kot podružnica prve. — Za enkrat se otvorita prva razreda. — Po posvetovanju o štajerskem šolstvu sklene vodstvo, da se ima otvoriti vzporednica že obstoječega vrteca v Hrastniku; vrtec v Gaberju se v kratkem otvori, glede Mute pa je vkreniti vse potrebno, da se za gotovo otvori že ob novem šolskem letu, t. j. naspomlad dvorazrednica za dečke in deklice. — Po razpravi o koroškem šolstvu se sklene, da se ima v najkrajši dobi otvoriti nova družbina šola na Strmcu. — Razpravlja o goriškem šolstvu sklene vodstvo, da pozdravi idejo o ustanovitvi narodne šole v Krminu. Poživiti se ima briško podružnico; izreče se zahvala marljivima narodnima delavcema v Krminu gg. učitelju Orlu in veleposestniku Erzetiču. Določi se tudi prispevek za stroške bodoče šole v Krminu. Vodstvena seja je dalje rešila daljšo vrsto upravnih in osebnih zadev, vzela na znanje odpoved pogodb s Skrljem glede piškotov in s Krsnikom glede šampanjca. — Pokrovi-

teljstvo se je priznalo: 1. Trboveljski moški in ženski podružnici po dvakrat, 2. ribniški moški in ženski podružnici po enkrat (zastopnik I. dr. Ant. Schiffrer, zastopnica II. g. Julija Tomšičeva). — Končno je sklenilo vodstvo poslati vsem podružnicam okrožnico, s katero se poudarja narodno vseslovensko in nadstrankarsko družbino stališče, podružnice pa pozivlja k energičnemu delovanju. Izrekla se je tudi zahvala odstopivšim: prvomestniku g. Tomo Zupanu, in odbornikom g. Antonu Svetku in Ivanu Subicu.

Gabriel Majcen, vadniški učitelj v Mariboru, žalibog predava na učiteljsku slovenščino. Naše novejšje pisatelje in pesnike prezira ali tendenciozno o njih govori, da so kuga za narod. Nazaj na vadnico!

Zahvala. Klementina Henker, učiteljeva vdova, se zahvalja društvu „Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks“ za izplačano podporo.

Zahvala. Povodom smrti mojega soproga Ludovika Tribnika, nadučitelja v Zrečah, mi je slavno društvo „Selbsthilfe“ štajerskega učiteljstva takoj izplačalo podporo v znesku 1430 K, zakar se tem potom najtopleje zahvaljujem. — Zreče, 3. septembra 1907. — Margareta Tribnikova, nadučiteljeva vdova.

Zahvala. Hedvika Pröllova izreka društvu „Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks“ presrečno zahvalo za podporo, ki ji jo je izplačalo po smrti njenega soproga, g. nadučitelja Prölla, ter priporoča to društvo vsemu štajerskemu učiteljstvu.

Akad. fer. društvo „Prosveta“ v Ljubljani. Na obnem zboru v Celju dne 5. t. m. novoizvoljeni odbor se je konstituiral tako-le: predsednik: cand. iur. August Munda; podpredsednik: cand. iur. Oton Fetteich; tajnik: stud. iur. Josip Klepčec; blagajnik: stud. iur. Fran Trampuž; knjižničar: stud. iur. Albin Pleško; namestnika: stud. iur. Rudolf Sajovic in stud. agr. Albert Vedernjak; preglednika: cand. ing. Janko Hočevvar in cand. iur. Anton Sodnik.

Risarskega kurza v Ljubljani, ki je trajal od 16. avg. do 6. septembra, se je udeležilo 23 učiteljic in 9 učiteljev. Udeležniki so obiskovali pouk jako marljivo in le temu kakor tudi ugodnemu učenju načrtu, po katerem je vrli g. profesor Suher predaval stvarino, se je zahvaliti, da so se g. učitelj kakor tudi obiskovalci k sklepu razšli zadovoljni nad svojimi uspehi. — Omeniti pa je tu, da bi šolska oblast vendar lahko preskrbela tem prostovoljnim obiskovalcem kako podporo, ki naj bi omilila njih za napredek šolstva žrtvovane izdatke, zlasti v naši dobi, ko se učiteljstvo skoraj potaplja v uboštvo. Saj, če je med ljudstvom dobro učiteljstvo, koristi to le ljudstvu in državi. Tako so dobili vsaj nekateri obiskovalci, ki pa ne službujejo na Kranjskem, izdatno podporo za obiskovanje tega kurza, medtem ko so morali kranjski učitelji celo sami rekvizite kupovati. Hvalevredno je pa tudi od kranjske hranilnice, da se je na prošnjo učiteljev odzvala z izdatno podporo, dasi ima mogoče pri tem najmanj interesa.

„Slomškova zveza“ je torej preteklo soboto zborovala v Ljubljani. Zgodilo se je vse tako, kakor smo poročali že zadnjič pred zborovanjem. Udeležba je bila klavrna, da bolj klavrna biti ne more: 11 moških, 27 žensk. — „Slovenec“ je pri tej priliki zopet izpljuval ves svoj gnjev na napredno učiteljstvo. Sirov kakor vedno je ostal tudi sedaj. To je lepa pozdravna pesem „Slomškovi zvezi“. Vse po zaslugi in po značaju! — To je vse, kar imamo povedati.

Osebnosti na Kranjskem. Izprašana pomožna učiteljica M. Ramovževa je imenovana za suplentinjo na osemrazredni nemški dekliški šoli v Ljubljani. Absolvirani učiteljski kandidat Karel Perko je imenovan za začasnega učitelja v Stopičah pri Novem mestu; učiteljska kandidatinja Ana Batanova pa za provizorično učiteljico v Vavti vasi v novomeškem okraju. — Aprobirani pomožni učitelj Karol Kunc je imenovan za suplenta za matematiko in fiziko na realki v Ljubljani za šolsko leto 1907/8. Istotako sta aprobirana učiteljska kandidata Franc Mang in Ivan Polovič nameščena na gimnaziji v Kočevju kot suplenta za klasično filologijo, oziroma za slovenščino kot glavni predmet in klasično filologijo kot postranski.

Učiteljske izpremembe na Štajerskem. Nadučitelj pri Sv. Vidu niže Ptuja je imenovan učitelj Ivan Hauptmann iz Vurberka, na nemški šoli v Laškem pa dosedanji nadučitelj v Štoreh Mat. Hötzel. Stalni učitelji, oziroma učiteljice so

postali: Josip Bizjak na Vranskem, Gustav Vodusek ml. v Trbovljah, Jurij Železnik pri Sv. Venčeslavu na Pohorju, Josip Rainer v Gornji Polskavi, Karolina Hinterlechnerjeva v Blagovni, Josipina Kleinova na Frankolovem, Marija Finkova iz Kindberga v Laškem in Viktorija Kosijeva v Teharjih. Premješena je učiteljica Hermina Stritarjeva iz Braslovč k Sv. Vidu v Grobelno.

Denarne premije za kranjske učitelje po šolah na deželi. Dež. šolski svet je podelil 6 denarnih premij Metelkove ustanove v znesku po 80 K 41 h za leto 1907. nadučiteljem Rudolfu Hrovatu v Zagorju, Francu Stefančiču v Velikih Laščah, Edvardu Vohincu v Cerkljah, Avgustu Pircu v Borovnici, Pavlu Šilecu v Zireh in Rud. Završniku v Predvoru. Denarne premije bivšega društva za obdelovanje vrtov v znesku po 12 K 16 h so pa za leto 1907. dobila nadučitelja Avgust Korbar v Preserju in Jakob Žebre v Starem trgu pri Ložu, ter šolski vodja Ferdinand Juvaneč v Postojni.

Na „Planinskem sejmu“, ki se je vršil dne 1. septembra pri Sv. Frančišku Ksaveriju in ki se je izborno obnesel je igrala poleg vobče znane in prav dobro izvežbane štajnjske narodne godbe tudi šentpavelska. To je vodil g. Albin Schmidt, učitelj v St. Pavlu, in jo tvorijo samo kmetiški fantje, katere je tovariš sam izvežbal tako, da danes že lahko z njimi častno nastopa na velikih veselicah. Godbeniki tudi s fineso in čutom pojejo narodne in umetne pesmi. Na sejmu sta posebno občinstvu ugajali pesmi, po dr. A. Schwabu uglasbeni „Rožmarin“ in „Usahli cvet“. — Da je gojitev godbe in petja velikega vzgojnega pomena, je umevno. Za oboje si je pridobil veliko zaslug učitelj A. Schmidt, ki se ni ustrašil napornega dela in gmotnih žrtv pri ustanovitvi godbenega društva in njega vajah.

Perotničarski tečaj, ki ga priredi sl. c. kr. kmetijska družba za učitelje, se vrši dne 14. t. m. v Marijanišču. Začetek ob 9. uri. Priglasiti se je do 12. t. m. slavni c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani.

Ženska društva na Bolgarskem. Zveza bolgarskih ženskih društev je imela nedavno svoj letni občni zbor v Sofiji. V preteklem letu je bilo v zvezi 27 ženskih društev s 1940 članicami. Letos so se zvezi pridružila še štiri društva s 93 članicami. Med članicami je bilo 757 oženjenih, 113 učiteljic, 18 delavk itd. Glasilo zveze je „Ženski Glas“.

Razgled po šolskem svetu.

— **Češke šole v Šleziji.** Češka zasebna šola v Reichwaldau pri Freistatu, kjer so leta 1900. našli samo 11 Čehov, se mora s prihodnjim šolskim letom povečati, ker obstoječih 9 oddelkov ne zadostuje več navalu otrok. Alpska montanska družba je ustanovila nedaleč od šole delavsko naselbino, ki obstoja večinoma iz čeških roditeljev.

— **Zblaznela od veselja zaradi imenovanja.** Iz Budimpešte poročajo: V četrtek se je pripetil tukaj tragičen slučaj. Neka kandidatinja učiteljstva, imenom Schick, je čakala več let na svoje imenovanje za definitivno učiteljico. Ko je v četrtek 27 letna provizorična učiteljica prejela dekret imenovanja, je od veselja zblaznela, in so jo morali odvesti v blaznico.

— **Rusko trgovsko in obrtno učilišče.** V Carigradu otvorijo začetkom meseca novembra t. l. rusko trgovsko in obrtno učilišče.

— **Risarsko in slikarsko šolo v Ljubljani** osnujeta slovenska slikarja B. Jakopič in M. Stern. To je nov vesel pojav v kulturnem razvoju Slovenstva. Dosedaj so se mogli izobraževati slovenski fantje v risanju in slikanju na obrtni šoli v Ljubljani — ne za umetnost, nego za obrt. Nova šola obeh znanih slikarjev pa je prvi korak do povzdiga slovenske slikarske umetnosti in obenem — prvi korak do slovenske umetniške akademije. Novemu zavodu želimo mnogo uspehov!

— **Kap je zadela v Ohlumu** na Češkem profesorja češkega vseučilišča v Pragi dr. Stupeckega.

— **Podržavljenje trgovske šole.** Naučno ministrstvo je podržavilo dvorazredno trgovsko šolo v Spljetu s 1. septembrom t. l.